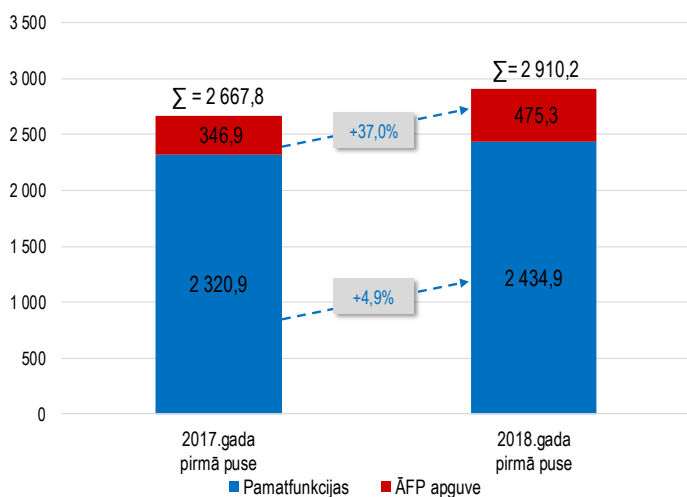

Valsts budžeta izpilde 2018.gada pirmajā pusē

Valsts pamatbudžeta izdevumi

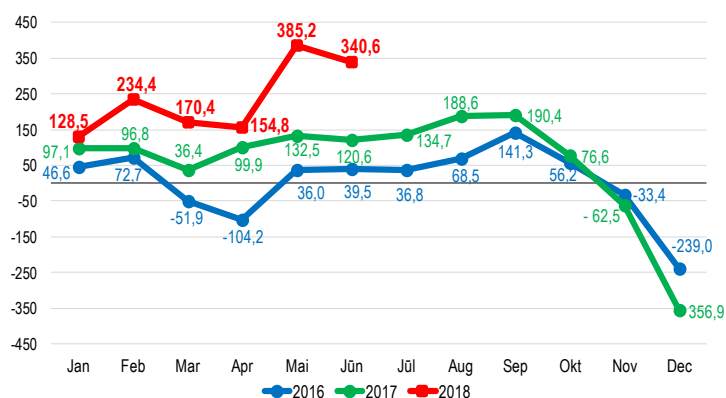
Valsts pamatbudžeta izdevumi 2018.gada pirmajā pusē bija 2 910,2 milj. eiro, kas ir par 242,4 milj. eiro jeb 9,1% vairāk nekā 2017.gada atbilstošajā periodā, tai skaitā izdevumi valsts pamatfunkciju nodrošināšanai bija 2 434,9 milj. eiro, kas ir par 114,0 milj. eiro jeb 4,9% vairāk nekā 2017.gada atbilstošajā periodā, un izdevumi Eiropas Savienības (ES) politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 475,3 milj. eiro, kas ir par 128,4 milj. eiro jeb 37,0% vairāk nekā 2017.gada atbilstošajā periodā.

Valsts pamatbudžeta izdevumi,
milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

Ņemot vērā, ka 2018.gada pirmajā pusē valsts pamatbudžeta ieņēmumi bija lielāki nekā izdevumi, valsts pamatbudžetā veidojās finansiālais pārpalikums 340,6 milj. eiro apmērā.

Valsts pamatbudžeta (bruto) finansiālā bilance uzkrājošās vērtībās, milj. eiro

Valsts pamatbudžetā saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2018.gadam" 2018.gadā tika plānots finansiālais deficīts 326,9 milj. eiro apmērā.

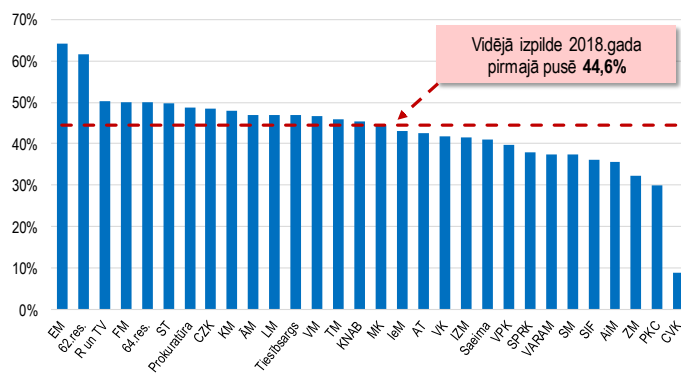
Valsts pamatbudžeta izdevumi budžeta resoru sadalījumā

2018.gada pirmajā pusē valsts pamatbudžetā budžeta resori veica izdevumus 44,6% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna. Savukārt 2017.gada pirmajā pusē vidēji tika veikti izdevumi 43,4% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna.

Augstākā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Ekonomikas ministrijai, kas izdevumus veica 64,1% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, kas galvenokārt saistīts ar izdevumu pieaugumu iemaksām par valsts galvojumu bankas aizdevumiem mājokļu iegādei vai būvniecībai, kā arī Latvijas

valsts simtgades pasākumu īstenošanu. Tāpat augsta valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija budžeta resoram "62. Mērķdotācijas pašvaldībām", kas izdevumus veica 61,6% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, kas galvenokārt saistīts ar to, ka mērķdotācija pašvaldību internātskolu uzturēšanas daļēji segšanai paredzēta no 2018.gada 1.janvāra, kā arī pieauga izdevumi valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām (VSAOI) saistībā ar 2018.gadā palielināto VSAOI likmi un palielinājies pašvaldību izglītības iestādēs izglītojamo skaits.

Valsts pamatbudžeta izdevumu analīze budžeta resoru sadalījumā*,
izpilde % pret budžeta izdevumu precizēto plānu

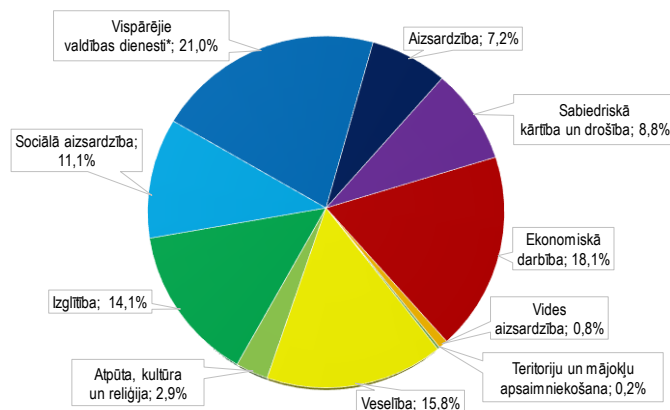
*neieskaitot veiktos maksājumus procentu izdevumiem, kā arī maksājumus Eiropas Kopienas budžetā

Savukārt zemākā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Centrālajai vēlēšanu komisijai, kas izdevumus veica 8,8% no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, jo finansējumu pamatā paredzēts izlietot 2018.gada III ceturksnī saistībā ar 13.Saeimas vēlēšanu organizēšanu 2018.gada 6.oktobrī.

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām

Lielākā daļa valsts pamatbudžeta izdevumu 2018.gada pirmajā pusē tika veikti izdevumu funkcijā "Vispārējie valdības dienesti" (21,0%) un "Ekonomiskā darbība" (18,1%), savukārt mazākie izdevumi tika veikti izdevumu funkcijā "Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana" (0,2%) un izdevumu funkcijā "Vides aizsardzība" (0,8%).

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām (bruto) % no izdevumiem kopā

* tai skaitā procentu izdevumi 161,9 milj. eiro un maksājumi Eiropas Kopienas budžetā 114,6 milj. eiro

2018.gada pirmajā pusē valsts pamatbudžeta izdevumos atbilstoši funkcionālajām kategorijām, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, veidojās būtisks pieaugums izdevumu funkcijai „Vides aizsardzība” (5,4 milj. eiro jeb 29,0%), kas galvenokārt saistīts ar Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta projektu īstenošanu energoefektivitātes pasākumu īstenošanai ēkās.

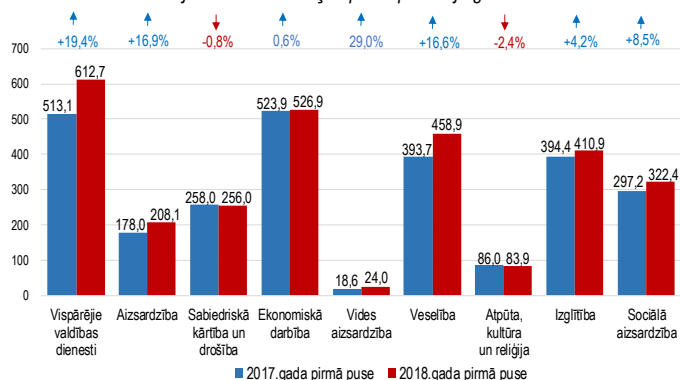
Būtisks izdevumu pieaugums bija arī izdevumu funkcijai „Vispārējie valdības dienesti” (99,6 milj. eiro jeb 19,4%), kas galvenokārt saistīts ar veiktajiem avansa maksājumiem un atmaksām Kohēzijas fonda un Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai.

Valsts budžeta izpilde 2018.gada pirmajā pusē

Pieaugums bija arī izdevumu funkcijai "Aizsardzība" (30,1 milj. eiro jeb 16,9%), kas galvenokārt saistīts ar Nacionālo bruņoto spēku (NBS) noslēgto līgumsaistību izpildi, starptautiskās sadarbības līgumu izpildi un NBS spēju attīstības projektu realizāciju, kā arī karavīru mēnešalgu palielināšanu un NBS dienējo karavīru skaita pieaugumu.

Savukārt izdevumu samazinājums 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, bija izdevumu funkcijai "Atpūta, kultūra un reliģija" (2,1 milj. eiro jeb 2,4%), kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka ir aizkavējies Izglītības un zinātnes ministrijas prioritārā pasākuma „Papildu investīcijas valsts nozīmes sporta infrastruktūras attīstības projektu īstenošanai” īstenošana.

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām*, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējo gadu

* bruto summas, neieskaitot teritoriju un mājokļu apsaimniekošanu (06.000)

Samazinājums bija arī izdevumu funkcijai "Sabiedriskā kārtība un drošība" (2,0 milj. eiro jeb 0,8%), kas galvenokārt saistīts ar Iekšlietu ministrijai iepriekšējā gadā veikto darba samaksas pārrēķina izmaksu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm saskaņā ar LR Augstākās tiesas spriedumu un izdevumu samazinājumu speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegādei saskaņā ar noslēgtajiem piegādes līgumiem.

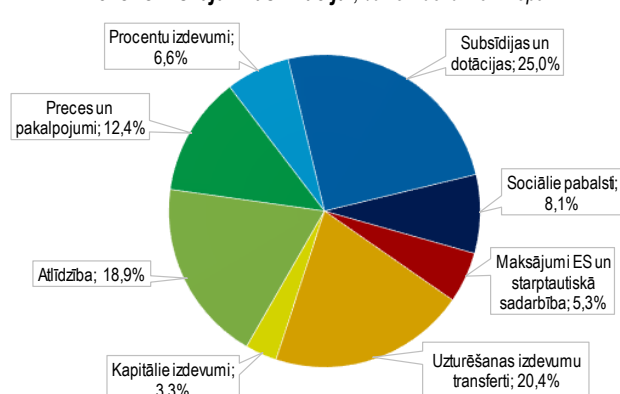
Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai

2018.gada pirmajā pusē valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai bija 2 434,9 milj. eiro, savukārt izdevumi ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai bija 475,3 milj. eiro.

Valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai

Valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai 2018.gada pirmajā pusē bija 2 434,9 milj. eiro, kas ir par 114,0 milj. eiro jeb 4,9% vairāk nekā 2017.gada atbilstošajā periodā.

Izdevumi (bruto) pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai, % no izdevumiem kopā

Lielākā daļa izdevumu pamatfunkciju īstenošanai 2018.gada pirmajā pusē tika veikti ekonomiskās klasifikācijas kodā – subsīdijas un dotācijas (25,0%) un uzturēšanās izdevumu transferti (20,4%), savukārt vismazākā daļa izdevumu pamatfunkciju īstenošanai tika veikti kapitālajiem izdevumiem (3,3%).

Izdevumos atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai pamatfunkciju īstenošanai izdevumu pieaugums 2018.gada pirmajā pusē bija **atbildzībai**, kas, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 26,3 milj. eiro jeb 6,1%. Izdevumu pieaugums galvenokārt skaidrojams ar to, ka:

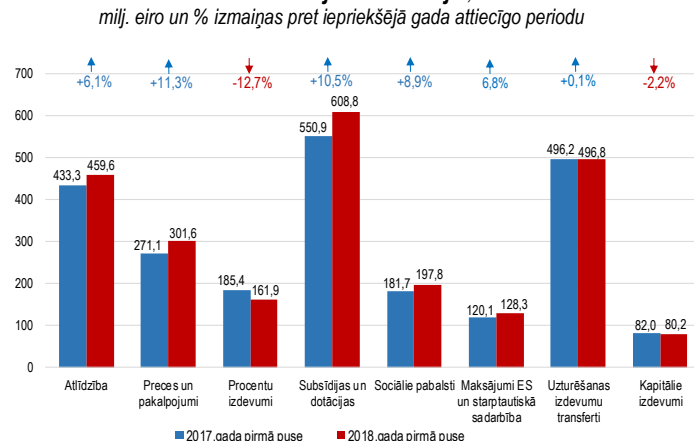
- pieauga izdevumi karavīru mēnešalgai;
- palielinājās izdevumi Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšanai;
- piešķirts papildu finansējums veselības aprūpes sistēmas reformas ieviešanai;
- ar 2018.gada 1.janvāri tiesniešiem noteiktas lielākas mēnešalgas un attiecīgi izdienas piemaksas un citas Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atbildzības likumā paredzētās piemaksas un pabalsti.

Savukārt izdevumi **precēm un pakalpojumiem** 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 30,5 milj. eiro jeb 11,3%. Izdevumu palielinājums galvenokārt skaidrojams ar to, ka:

- nodrošināta NBS noslēgto līgumsaistību un starptautiskās sadarbības līgumu izpilde, kā arī NBS spēju attīstības projektu īstenošana;
- palielināts finansējums 2018.gada XXVI Dziesmu un XVI deju svētku norisei, Latvijas Republikas simtgades satura veidošanai, piešķirts finansējums Sakrālā mantojuma saglabāšanas mērķprogrammā - Rīgas Sv.Jēkaba Romas katoļu baznīcas katedrāle, Rīgas Doma baznīca, Lestenes baznīca.

Procentu izdevumi 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 23,5 milj. eiro jeb 12,7%, kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka valsts parāda vadībā nodrošināta finanšu resursu pieejamība finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus un uzturēt valsts vērtspapīru piedāvājums iekšējā finanšu tirgus dalībniekiem.

Izdevumi (bruto) pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, izdevumi **subsīdijām un dotācijām** pieauga par 57,9 milj. eiro jeb 10,5%. Izdevumu pieaugums galvenokārt skaidrojams ar to, ka:

- piešķirti papildus līdzekļi veselības reformas pasākumiem, lai uzlabotu neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanu stacionārās ārstniecības iestādēs, ambulatoro pakalpojumu pieejamību, onkoloģisko saslimšanas diagnostiku un ārstēšanas iespējamības uzlabošanu;
- pieauga izdevumi obligātā iepirkuma komponentes vidējā līmeņa ierobežojošo izdevumu kompensācijai.

Izdevumi **sociālajiem pabalstiem** 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, pieauga par 16,1 milj. eiro jeb 8,9%. Izdevumu pieaugums galvenokārt skaidrojams ar to, ka:

- Labklājības ministrijai palielinājās izdevumi saistībā ar ģimenes valsts pabalsta saņēmēju skaita un pabalsta vidējā apmēra mēnesī palielināšanos,

Valsts budžeta izpilde 2018.gada pirmajā pusē

jo ar 2018.gadu tika ieviestas piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta par divu un vairāk bērnu aprūpi;

- pieauga izdevumi Uzturlīdzekļu garantiju fondam sakarā ar uzturlīdzekļiem nodrošināto nepilngadīgo bērnu skaita palielināšanos un valsts garantēto uzturlīdzekļu apmēra palielināšanos saistībā ar minimālās mēneša darba algas palielināšanu 2018.gadā.

Savukārt izdevumi **kārtējiem maksājumiem ES budžetā un starptautiskajai sadarbībai** 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 8,2 milj. eiro jeb 6,8%, kas galvenokārt skaidrojams ar Latvijas iemaksu Eiropas Kopienas budžetā apjoma palielinājumu.

Uzturēšanas izdevumu transferti 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 0,6 milj. eiro jeb 0,1%. Izdevumu palielinājums galvenokārt skaidrojams ar to, ka:

- nodokļu reformas ietekmes uz pašvaldību budžetiem kompensēšanai pašvaldībām 2018.gada 6 mēnešos piešķirta speciālā dotācija;
- Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta projektu īstenošanai izdevumi veikti atbilstoši finansējumu saņēmušajiem maksājuma pieprasījumiem.

Savukārt izdevumu samazinājums bija **kapitālajiem izdevumiem**, kas 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 1,8 milj. eiro jeb 2,2%. Izdevumu samazinājums galvenokārt skaidrojams ar to, ka:

- samazinājās izdevumi Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšanai;
- mainījies NBS infrastruktūras attīstības pasākumu apjoms;
- samazinājās izdevumi speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegādei saskaņā ar noslēgtajiem piegādes līgumiem.

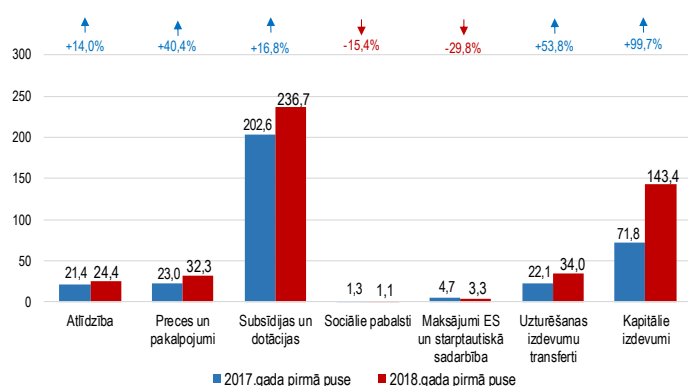
Valsts pamatbudžeta izdevumi ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai

Valsts pamatbudžeta izdevumi ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2018.gada pirmajā pusē bija 475,3 milj. eiro, kas ir par 128,4 milj. eiro jeb 37,0% vairāk nekā 2017.gada atbilstošajā periodā.

- **atfīdzībai** par 3,0 milj. eiro jeb 14,0%;
- **precēm un pakalpojumiem** par 9,3 milj. eiro jeb 40,4%;
- **subsīdijām un dotācijām** par 34,1 milj. eiro jeb 16,8%;
- **uzturēšanas izdevumu transfertiem** par 11,9 milj. eiro jeb 53,8%.

Izdevumu palielinājums galvenokārt skaidrojams ar aktīvu 2014.-2020.gada ES fondu plānošanas perioda projektu un pasākumu īstenošanu.

Izdevumi (bruto) ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai,
milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

Salīdzinot ar 2017.gada pirmo pusi, 2018.gada pirmajā pusē izdevumi **sociālajiem pabalstiem** samazinājās par 0,2 milj. eiro jeb 15,4%. Izdevumu samazinājums skaidrojams ar audzēkņu mazāku iesaisti Izglītības un zinātnes ministrijas īstenotajā Eiropas Sociālā fonda projektā "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros" nekā sākotnēji tika plānots.

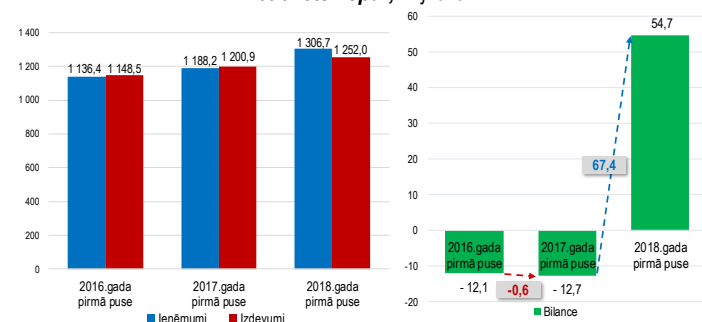
Izdevumi **kārtējiem maksājumiem ES budžetā un starptautiskajai sadarbībai** 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 1,4 milj. eiro jeb 29,8%, kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka minētajā laika posmā netika īstenoti ES robežu pārvaldības programmas Centrālāzijā projekti un pasākumi.

2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, **kapitālie izdevumi** pieauga par 71,6 milj. eiro jeb 99,7%, kas galvenokārt saistīts ar Finanšu ministrijas veiktajiem avansa maksājumiem un atmaksām Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai.

Valsts speciālais budžets

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi 2018.gada pirmajā pusē veidoja 1 306,7 milj. eiro, kas, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, ir par 118,5 milj. eiro jeb 10,0% vairāk, savukārt izdevumi bija 1 252,0 milj. eiro, kas ir par 51,1 milj. eiro jeb 4,3% vairāk.

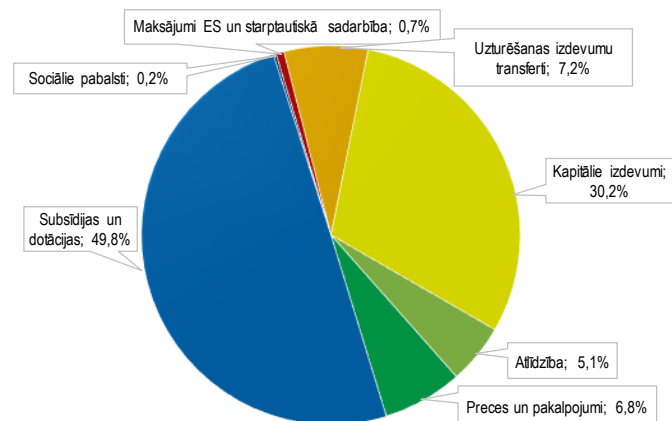
Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets kopā*, milj. eiro

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transferus

2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumu pieaugumu galvenokārt

Izdevumi (bruto) ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai,
% no izdevumiem kopā

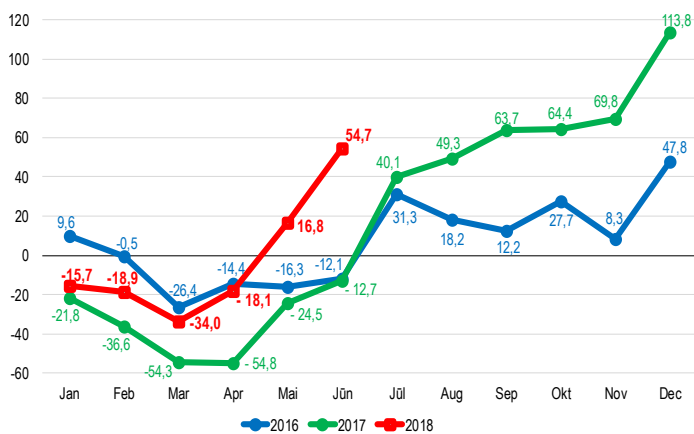
Lielākā daļa izdevumu ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2018.gada pirmajā pusē tika veikti ekonomiskās klasifikācijas kodā – subsīdijas un dotācijas (49,8%) un kapitālie izdevumi (30,2%), savukārt mazākā daļa izdevumu – sociālajiem pabalstiem (0,2%) un kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai (0,7%).

Izdevumos atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, palielinājās:

Valsts budžeta izpilde 2018.gada pirmajā pusē

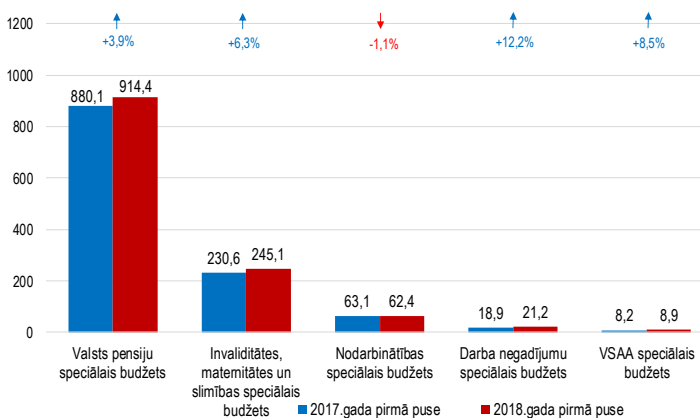
ietekmēja pensiju vidējo apmēru mēnesī palielināšanās saistībā ar veikto pensiju indeksāciju 2017.gada oktobrī, kā arī pabalstu/atlīdzību vidējo apmēru mēnesī un saņēmēju skaita palielināšanās.

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta finansiālā bilance (bruto) uzkrājošās vērtībās, milj. eiro

2018.gada pirmajā pusē valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedza izdevumus, veidojot valsts sociālās apdrošināšanas budžetā finansiālo pārpalikumu 54,7 milj. eiro apmērā. Saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2018.gadam" valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā 2018.gadā tika plānots finansiālais pārpalikums 125,9 milj. eiro apmērā.

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets kopā*, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transfertus

2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, **valsts pensiju speciālajā budžetā** izdevumi palielinājušies par 34,3 milj. eiro jeb 3,9%, kas galvenokārt saistīts ar veikto pensiju indeksāciju 2017.gada oktobrī, kā rezultātā izraisot vecuma pensijas apmēra palielināšanos par 14,84 eiro vidēji mēnesī jeb 4,7%, pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā apmēra palielināšanos par 33,83 eiro vidēji mēnesī jeb 22,9%, Augstākās Padomes deputātu pensijas apmēra palielināšanos par 139,43 eiro vidēji mēnesī jeb 6,6% un apbedīšanas pabalsta apmēra palielināšanos par 18,05 eiro vidēji mēnesī jeb 3,8 procentiem.

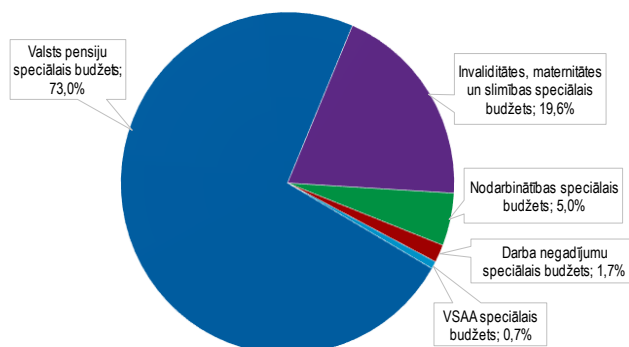
Savukārt **invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā** izdevumi palielinājās par 14,5 milj. eiro jeb 6,3 procentiem. Izdevumi palielinājušies galvenokārt kaitējuma atlīdzības izmaksai Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām par 1 948 448 eiro jeb 161,0% saistībā ar atlīdzības saņēmēju skaita un atlīdzības vidējā apmēra mēnesī palielināšanos, vecāku pabalsta izmaksai par 22 188 292 eiro jeb 4,5% saistībā ar pabalsta vidējā apmēra mēnesī palielināšanos un slimības pabalsta izmaksai par 8 028 027 eiro jeb 10,4% saistībā ar pabalsta saņēmēju skaita un pabalsta vidējā apmēra mēnesī palielināšanos.

2018.gada pirmajā pusē **nodarbinātības speciālajā budžetā** izdevumi, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 0,7 milj. eiro jeb 1,1%, ko galvenokārt ietekmēja bezdarbnieka pabalsta saņēmēju skaita samazināšanās par 5 692 personām vidēji mēnesī jeb 14,8 procentiem.

Darba negadījumu speciālajā budžetā izdevumi 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, pieauga par 2,3 milj. eiro jeb 12,2%, ko galvenokārt ietekmēja atlīdzības par darbbspēju zaudējumu vidējā apmēra mēnesī un saņēmēju skaita palielināšanās.

Savukārt **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) speciālajā budžetā** izdevumi 2018.gada pirmajā pusē, salīdzinot ar 2017.gada atbilstošo periodu, pieauga par 0,7 milj. eiro jeb 8,5 procentiem.

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets sadalījumā pa izdevumu veidiem*, % no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumiem kopā

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transfertus

Vislielāko izdevumu daļu 2018.gada pirmajā pusē valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā veidoja valsts pensiju speciālais budžets 914,4 milj. eiro jeb 73,0% un otru lielāko daļu veidoja invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets 245,1 milj. eiro jeb 19,6 procentus. Nodarbinātības speciālais budžets veidoja 62,4 milj. eiro jeb 5,0%, savukārt darba negadījumu speciālais budžets – 21,2 milj. eiro jeb 1,7 procentus. Vismazāko izdevumu daļu 8,9 milj. eiro jeb 0,7% veidoja VSAA izdevumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu sociālās apdrošināšanas budžeta administrēšanu, reģistrētu sociāli apdrošinātās personas un viņu iemaksas sociāli apdrošinātās personas kontos, kā arī lai sniegtu iedzīvotājiem sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un individuālas konsultācijas par sociālās apdrošināšanas un sociālās palīdzības pakalpojumiem.